

Децата участници в театралната игра

Съществуват допирни точки между кукления театър и детската игра. Не случайно един от теоретичните на този вид изкуство — Шарл Нодие — свързва произхода му с времето, когато първата кукла е дадена в ръцете на детето. Напоследък куклено-театралната режисура все повече сто с насочва към такива решения на постановките, при които зрителите — деца от залата активно се включват в сценичното действие. В този случай връзката между двата театрални компонента (спектакъл и зрител) става действена и органична.

Чрез постановката „За слънчевата топка и въшебния цилиндър“ творческият колектив на Русенския куклен театър си поставя задачата да внуши нова представа на малките зрители за кукления спектакъл. Той е игра, в която те могат да вземат неопосредствено участие. Проблемът тук е да се запази, от една страна, естетическата и художествена същност на кукления изкуство, като в също то време активно се включи детската публика в сценичното действие, без да се слезе до обикновена детска творческа игра. Чрез постановката като цяло и чрез диалога актьор-зрител трябва да се въздейства върху емоционалната, нравствената и интелектуална сфера на подрастващите. В случая обаче малките се включват в предварително дадена ситуация, без да се създава някаква проблемност. В зрителната зала има възгласи и шум, но не се активизира детското въображение, мислене и фантазия. А зрите-

лите трябва да станат сътворци, живо и активно да участвуват в действието и сами да предлагат решения на възникналите проблеми. Само по този начин може да се постигне истинен духовен контакт с публиката и детският театър да изпълни своите възпитателни задачи.

Несполуката в случая може би се дължи на това, че в пиесата на Павел Вашичек липсва ярък конфликт, логически не са мотивирани постъпките на положителните и отрицателните герои. Защо Цилиндърът е лош? Топката изкуствено е включена в действото. Сценичната реализация на режисьора П. Александров е по-сполучлива от оригинала. По-ярка е театралната зрелищност, завръзката на действието е вълнуваща, а конфликтът — по-отчетливо подчертан. Драматичното действие е динамизирано, с изключение на началото, където изобщо се удължава експозицията. Но и в двата източни-

ка идеята не е ясно и точно изведена, а отгук и в спектакъла остава неясна. Защо децата могат всичко? Защото в „децата-игра“ всичко е възможно или защото детският колектив, преминал през редица препятствия и активно участвувал в борбата срещу злото, е победил?

Гост-режисьорът П. Александров оформя една атрактивна постановка с редица професионални достойнства. Той изгражда спектакъла в два противостоещи плана — драматичен и куклен.

Сценографът Н. Нейков предлага много сполучливи и оригинални решения. Той осъществява сценичното пространство от различни декор, предоставяйки свобода за живата игра с децата. При първия план сцената е функционална: всеки предмет служи за конструране на лодка, кораб или влак в пътешествие то към страната на шапки те. Много оригинално и естетически силно въздействащо е решението на кукленият план. Художникът използва черната камера и ултравиолетовото осветление при формирането на жива, визуално въздействаща мимическа кукла за Цилиндъра. Умелото сценографско решение много добре свързва драматичния и кукления план, непринудено преплита реалното и фантастичното в постановката като цяло.

Актьорите И. Божков и С. Ботева реализират живия контакт със залата. Получил се е много добър синхрон между изявения опитен творец и младата дебютантка. И Божков невдлъж е доказвал своя висок професионализъм

на актьор-кукленик, а тук постига успехи и като драматичен артист. Той е органичен и непосредствен при общуването си с децата, без да приижда ролата до тяхното ниво. Режисурата обаче би могла да гласува по-голямо доверие на талантливия актьор, като му предостави свободата за импровизации с оглед на конкретни ситуации, спонтанно предизвиквани от втория участник в спектакъла — децата. Това би довело и режисьорския замисъл до по-добра реализация.

С. Ботева в ролята на актрисата изгражда сполучлив образ. Много жива в пластична, с поведението си тя се доближава до детското мислене и емоционалност.

С мизансценина фантазия и великолепна техника се води куклата на Цилиндъра от актьорите Б. Веков и Г. Краева. Те постигат богат и разнообразен пластически рисунок на образа, използвайки оригинално възможностите, които им предлага мимическата кукла. Сполучливо е и интонационно-словесното изкуство на този герой. Не текът, а то очертава по-добре негативната характеристика на образа.

Спектакълът е адресиран за най-малките — децата от предучилищната и начална училищна възраст. В залата царя ведра атмосфера, зрителите емоционално активно участвуват в предложена им своеобразна игра. Би могло обаче постановката да се реши по-леко, погративно, и с нея колективът на театъра да посенава детските градини, особено през зимния сезон.